Proceedings of the 5th International
Scientific and Practical Conference
«Society and Science: Interconnection»
(February 16-18, 2025).
Porto, Portugal

No
235

PEDAGOGY AND EDUCATION

Проєктне навчання у викладанні української мови як іноземної: інтеграція теорії та практики

Мунтян Олександр Олександрович[1]

[1] кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри філології та перекладу;
Київський національний університет технологій та дизайну; Україна

Проєктна діяльність є ефективним методом навчання, що сприяє розвитку мовленнєвих навичок студентів, які вивчають українську мову як іноземну, дозволяє інтегрувати теоретичні знання з практичним застосуванням, активізує комунікативну компетенцію та сприяє міжкультурному діалогу [1].

Проєктна методика базується на активному залученні студентів до творчої діяльності, що передбачає пошук, аналіз, узагальнення та презентацію інформації. Вона ґрунтується на педагогічних концепціях конструктивізму та діяльнісного підходу, які підкреслюють важливість активної участі студента в навчальному процесі.

Робота над проєктом ґрунтується на самостійності й відповідальності студентів під час вибору теми проєкту, визначення методів дослідження та презентації його результатів, що сприяє розвитку критичного мислення та аналітичних навичок. Проєктна робота включає також інтерактивність, адже співпраця під час підготовки будь-якого проєкту передбачає активну комунікацію учасників, що є основою для формування їхніх мовленнєвих навичок [2]. Не менш важливою складовою проєктної роботи є практична спрямованість, оскільки кінцевий результат має бути корисним і застосовуваним у реальних ситуаціях, що не може не підвищувати мотивацію до навчання.

Методика цієї роботи має міждисциплінарний характер, адже проєктна робота інтегрує знання з різних галузей (лінгвістики, історії, культури, соціології), що розширює кругозір студентів. Кінцевим етапом проєктної роботи є рефлексія та оцінка результатів, яка включає аналіз отриманих результатів, обговорення труднощів і перспектив подальшого

This work is distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/).

навчання.

Залежно від навчальних цілей та рівня володіння мовою, можна виділити кілька основних різновидів проєктів, як-от дослідницькі, лінгвістичні, комунікативні, культурні й прикладні.

Дослідницькі проєкти передбачають детальне вивчення фактів історії та культури України. Так, наприклад, студенти можуть досліджувати розвиток української мови, її роль у суспільстві, вплив на неї інших мов тощо.

Лінгвістичні проєкти спрямовані на аналіз фонетичних, морфологічних, синтаксичних або лексичних особливостей української мови. Студенти можуть створювати порівняльні дослідження мовних явищ, складати мініслoвників термінів або тематичних груп лексики тощо

Комунікативні проєкти орієнтовані на практичне застосування мови через спілкування. Це можуть бути відеоінтерв'ю з носіями мови, організація дебатів українською, створення блогів або подкастів.

Культурні проєкти охоплюють вивчення літератури, мистецтва, традицій та свят України. Така робота передбачає створення доповідей, презентацій, участь у театральних постановках, проведення онлайн-екскурсій визначними та історичними місцями України.

Прикладні проєкти спрямовані на створення конкретних продуктів, корисних для вивчення української мови. Студенти можуть розробляти мобільні додатки для вивчення української мови, готувати путівники для іноземців, укладати тематичні мініслoвники української мови, створювати навчально-розважальні відео тощо.

Процес реалізації проєкту складається з кількох етапів:

1. Вибір теми має відповідати інтересам студентів, їхньому рівню мовної компетенції та навчальним цілям. На цьому етапі викладач може запропонувати студентам певний перелік тем або надати їм свободу вибору.

2. Над проєктом студенти можуть працювати командою або індивідуально. Формування проєктних груп залежно від складності проєкту. Задля ефективного розподілу обов'язків оптимальна кількість учасників команди має становити 3 – 5 студентів.

3. Під час планування проєкту необхідно визначити його цілі, обрати методи дослідження і форми роботи, зібрати базову інформацію про предмет проєкту, скласти графік виконання завдань, розподілити обов'язки між учасниками проєкту. Важливою частиною планування є також узгодження форматів

This work is distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/).

презентації та критеріїв оцінювання матеріалів проєкту.

4. Реалізація проєкту – активна робота над його виконанням: пошук матеріалів у бібліотеці та онлайн-ресурсах, опитування, інтерв'ю, аналіз показників, написання текстову, підготовка мультимедійних компонентів (відео, аудіо, інфографіка).

5. Презентація результатів у різних форматах: усні доповіді з візуальним супроводом (слайди, плакати), відеоролики, вебсайти, статті у блогах, інтерактивні презентації з використанням цифрових інструментів (Prezi, Canva, Google Slides).

6. Оцінювання й аналіз успішності проєкту на основі чітких критеріїв, як-от: повнота розкриття теми, якість мовного оформлення, використання наочності, інноваційність підходу. Цей етап також передбачає рефлексію студентів з метою визначення того, що вдалося найкраще, які труднощі виникали під час підготовки, як можна покращити подальші проєкти.

Проєктне навчання є потужним інструментом у викладанні української мови як іноземної, оскільки воно поєднує практичну та теоретичну складові, сприяє розвитку мовних і комунікативних навичок, підвищує мотивацію студентів. Використання цього методу робить навчальний процес ефективнішим і цікавішим для студентів різних рівнів володіння мовою.

References:

[1] Ніколаєва С. Ю. (2001) Curriculum for English Language Development. Kyiv. 245 p
[2] Філіппова Н. М., Щербак О. В. (2022) Проєктна робота студентів-філологів : методичні рекомендації. Миколаїв : НУК. 56 с.

This work is distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/).